

CEREMONIA DE IMPOSICIÓN DE CONDECORACIONES

11 de octubre de 2019

Palabras de Elżbieta Penderecka

Su Excelencia – Excelentísimo Señor Embajador, Respetables Señores:

La vida es sueño...

Estas palabras se han convertido en una famosa fórmula que funciona más allá de la obra cuyo título forman. Pedro Calderón de la Barca – su autor – creó en cierto modo dos símbolos importantes: la vida como sueño y la vida como teatro – El gran teatro del Mundo. Hago referencia a ellos ya que están relacionados de manera significativa con la música: la vida en el sonido y con el sonido es precisamente como un sueño, por momentos irreal y que nos lleva al maravilloso mundo de la belleza. También contiene un valor de interpretación «teatral», que tiene lugar en diferentes planos.

Es para mí un honor recibir la Cruz de Oficial de la Orden del Mérito Civil en el día de la Fiesta Nacional de España. En la cultura polaca asociamos la música española principalmente con el colorido del sur: colores y ritmos intensos, diversidad de estilos de baile y canto, ardiente emotividad. Conservamos en nuestra memoria emocional la belleza de uno de los más famosos conciertos del mundo, el Concierto de Aranjuez de Joaquín Rodrigo. Las generaciones posteriores de intérpretes y oyentes descubren los valores que lleva consigo esta excelente música.

En el Festival de Pascua Ludwig van Beethoven que tengo el honor y el placer de organizar han actuado artistas relacionados con la cultura española. En el año 2006 lo visitó

Teatro Real con el Maestro Jesús López Cobos; en el año 2012 actuó el director de orquesta español Miguel Gómez Martínez, dirigiendo a la Orquesta Filarmónica Nacional. En varias ediciones del festival se dio a conocer al público polaco e internacional el Maestro Maximiano Valdés, nacido en Chile, Director Musical de la Orquesta Sinfónica del Principado de Asturias en España.

Me une también una amistad de muchos años con la señora Paloma O'Shea, organizadora del Concurso Internacional de Piano de Santander «Paloma O'Shea», una de las más destacadas animadoras de la vida cultural, no solo en España, fundadora y directora de la famosa Escuela Superior de Música Reina Sofía.

En el año 2001 tuve también el enorme honor de participar en Oviedo en la ceremonia de entrega a mi marido del Premio Príncipe de Asturias de las Artes. Recibió este premio de manos de Su Majestad la Reina Sofía, a la que acompañaba entonces el príncipe Felipe, Su Majestad el Rey de España, Felipe VI.

Al expresar mi gratitud por esta honorífica distinción hacia mi persona deseo al mismo tiempo destacar la importancia de la promoción en el mundo actual de las ideas relacionadas con la elevada cultura musical y con la necesidad de experimentar la música en vivo, en un contacto directo. El arte de los sonidos enseña a ser sensible y desarrolla la imaginación. Basta con escuchar las obras de Fryderyk Chopin – compositor polaco y al mismo tiempo universal –, que se dirige con su mensaje a todo el mundo, independientemente de la latitud geográfica. ¿Chopin «en español»? ¿Por qué no? De hecho, para el Bolero de Chopin se propuso el título: Bolero à la Polonaise...

La vida es sueño...

UROCZYSTOŚĆ NADANIA ODZNACZEŃ
11 października 2019 r.

Wystąpienie pani Elżbiety Pendereckiej

Ekscelencjo – Wielce Szanowny Panie Ambasadorze, Dostojni Państwo,

La vida es sueño...

Słowa te stały się słynną formułą, funkcjonująca poza dziełem, tytuł którego tworzą. Pedro Calderón de la Barca – ich twórca – niejako powołał do życia dwa ważne symbole: życie jako sen i życie jako teatr – El gran teatro del Mundo. Przywołuję je, gdyż w sposób znaczący łączą się z muzyką: życie w dźwięku i z dźwiękiem jest przecież jak sen, momentami nierzeczywiste i przenoszące w cudowny świat piękna. Ma też w sobie wartość „teatralnej” gry, odbywającej się na różnych płaszczyznach.

To zaszczyt otrzymać Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Cywilnej w dniu Święta Narodowego Hiszpanii. W polskiej kulturze muzykę hiszpańską kojarzymy przede wszystkim z kolorytem Południa: ognistymi barwami i rytmami, różnorodnością stylów tanecznych i pieśni, gorącą emocjonalnością. W pamięci emocjonalnej przechowujemy piękno jednego z najstynniejszych koncertów świata – Concierto de Aranjuez Joaquína Rodriga. Kolejne pokolenia wykonawców i słuchaczy odkrywają wartości, jakie niesie z sobą ta wspaniała muzyka.

Na Wielkanocnym Festiwalu Ludwiga van Beethovena, który mam zaszczyt i przyjemność organizować, występowali artyści związani z kulturą Hiszpanii. W 2006 roku gościł na nim Teatro Real z Maestro Jesús López Cobos; w 2012 roku wystąpił hiszpański dyrygent Miguel Gómez Martínez – poprowadził

Orkiestrę Filharmonii Narodowej. Wielokrotnie na festiwalu dał się poznać polskiej i międzynarodowej publiczności Maestro Maximiano Valdes, urodzony w Chile, Dyrektor Muzyczny Orquesta Sinfónica del Principado de Asturias w Hiszpanii.

Łączy mnie także wieloletnia przyjaźń z Panią Palomą O'Shea, organizatorką Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Santander (Concurso Internacional de Piano de Santander "Paloma O'Shea"), jedną z najznakomitszych animatorek życia kulturalnego, nie tylko w Hiszpanii, założycielką i dyrektorem słynnej Reina Sofía School of Music.

W 2001 roku miałam też ogromny zaszczyt uczestniczyć w Oviedo w uroczystości przyznania mojemu mężowi Nagrody Księcia Asturii w dziedzinie sztuki (Premio Príncipe de Asturias de las Artes). Nagrodę tę otrzymał z rąk Jej Królewskiej Mości Królowej Zofii, której towarzyszył wtedy książę Filip, Jego Królewska Mość Król Hiszpanii, Filip VI.

Wyrażając wdzięczność za tak zaszczytne uhonorowanie mojej osoby, pragnę jednocześnie podkreślić jak ważne jest promowanie we współczesnym świecie idei związanych z wysoką kulturą muzyczną i koniecznością doświadczania muzyki na żywo, w kontakcie bezpośrednim. Sztuka dźwięków uczy wrażliwości i rozwija wyobraźnię. Wystarczy posłuchać utworów Fryderyka Chopina – kompozytora tak bardzo polskiego, a jednocześnie – uniwersalnego, przemawiającego swym przesłaniem do każdego, niezależnie od szerokości geograficznej. Chopin „po hiszpańsku”? Dlaczego nie? W stosunku do Bolera Chopina zaproponowano przecież tytuł: Bolero à la Polonaise...

La vida es sueño...